КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»

Кафедра освітньої політики

Програма підвищення кваліфікації керівників (директорів, заступників директорів) закладів загальної середньої освіти

«КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ»

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована

до затвердження на засіданні кафедри освітньої політики

(протокол №2 від 05.02.2026 р.)

Завідувачка кафедри Галина ЛОЇК

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(протокол №2 від 20.02.2026р.)

Голова науково-методичної ради Павло ХОБЗЕЙ

Розробники: Лоїк Г. Б., завідувачка КОП, кандидат педагогічних наук, Барна М. М., доцент КОП, кандидат педагогічних наук, Гургула Т. В., професор КОП, доктор економічних наук, Хобзей П.К., директор ЛОІППО, кандидат фізико-математичних наук, Чушак Х. Я., доцент КОП, кандидат політичних наук, Шиян О. І., професор КОП, доктор наук з державного управління, професор.

Напрям підвищення кваліфікації: підвищення кваліфікації керівників закладів освіти, що забезпечують здобуття базової середньої освіти (ГХЗВ).

Розроблено на основі Типової програми підвищення кваліфікації керівників закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти від 12.10.2022 р.№ 905.
Термін дії програми: з 01.02.26 р. до 01.02. 31 р.

Рецензент: Біда Дарія Дмитрівна, завідувачка кафедри педагогіки КЗ ЛОР «ЛОІППО», кандидат педагогічних наук, Заслужена учителька України.
Прецель Ольга Іванівна, директорка Підгородецького закладу загальної середньої освіти І-ІІІст. Сколівської міської ради.

І. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми: В умовах реформування освітньої галузі та впровадження нового Державного стандарту базової середньої освіти розбудова ефективної внутрішньої системи забезпечення якості освіти (ВСЗЯО) стає стратегічним завданням для кожного керівника. Актуальність програми зумовлена необхідністю переходу від формального контролю до створення живого середовища, що сприяє розвитку учня та професійному зростанню вчителя. Програма розроблена на основі Типової програми підвищення кваліфікації керівників ЗЗСО та враховує вимоги таких нормативно-правових актів: Закон України «Про освіту» (зокрема, стаття 41 щодо системи забезпечення якості); Закон України «Про повну загальну середню освіту»; професійний стандарт керівника (директора) закладу освіти; Концепція «Нова українська школа» та стратегія європейської інтеграції української освіти; постанови Кабінету Міністрів України № 800 та № 1187, що регулюють питання професійного розвитку та ліцензійних умов освітньої діяльності.

Зміст навчання базується на принципах технологічності й варіативності, що дозволяє кожному учаснику вибудувати власну модель якості закладу. Завдяки поєднанню системного, діяльнісного та андрагогічного підходів, програма допомагає трансформувати процесне управління на результативне, де якість освіти стає спільною цінністю всієї шкільної громади.

Цільова група: Керівники (директори, заступники директорів) закладів загальної середньої освіти.

Обсяг(тривалість): 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Особливості реалізації програми: немає.

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (очно-дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: забезпечення неперервного професійного розвитку керівників закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО) відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р.

Завдання підвищення кваліфікації:

- ознайомити з комплексом теоретичних знань та практичних навичок, які дозволять трансформувати вимоги законодавства у щоденну успішну практику закладу;
- інтегрувати вимоги Державних стандартів у Стратегію розвитку закладу освіти;
- аналізувати освітню програму закладу на відповідність стандартам та запитам громади;
- формувати цілісне уявлення про структуру, компоненти й алгоритми розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- підготувати слухачів до застосування методів самооцінювання та використання нормативних рівнів оцінювання якості освіти під час внутрішнього моніторингу;
- навчити перетворювати дані моніторингу на інструмент стратегічного управління та формувати навички побудови ефективної внутрішньої системи якості освіти;
- формувати культуру академічної доброчесності серед усіх учасників освітнього процесу через запровадження прозорих процедур та етичних норм;
- удосконалювати здатність керівників ідентифікувати різні види порушень (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування) та розуміти їхній негативний вплив на репутацію закладу;
- формувати навички розроблення та впровадження локальних документів («Кодексу честі», «Положення про академічну доброчесність»), що регламентують етичні норми в шкільній спільноті.
- удосконалити навички управління закладом освіти згідно з європейським вектором розвитку та стандартами якості.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

-нормативно-правова (А1);
-стратегічного управління закладом освіти (А2);
-забезпечення якості освіти та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості (Б1);
-педагогічного, соціального та мережевого партнерства (В3).

Очікувані результати навчання:

- розуміє та інтерпретує вимоги Державних стандартів освіти та їхню роль у забезпеченні якості освітніх послуг;
- розкриває зміст принципів побудови освітньої програми закладу на основі Типових освітніх програм (зокрема для 9-х класів);
- впроваджує стратегію управління якістю освіти на основі моніторингу, супервізії та академічної доброчесності.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:
Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах об'єктивності, прозорості та відповідності очікуваним результатам навчання. Результати навчання оцінюються за 100-бальною системою.
Практичне завдання – 40 балів, підсумкове тестування (20 запитань) – 60 балів (правильна відповідь – 3 бали).

Практичне завдання.

Завдання практичної	Вимоги	Максимальний бал
1.Сформулюйте управлінську візію на основі аналізу потреб вашого закладу**.**	Ціль має бути конкретною, вимірюваною та логічно випливати з виклику. Наскільки чітко сформульовано реальну проблему закладу. Чи є зв'язок між викликом та контекстом закладу	20
2. Здійсніть аналіз освітньої програми вашого закладу (на прикладі ОП для 9-х класів)	Аналіз здійснюється на основі: - Типових освітніх програм з урахуванням вашої управлінської візії; - потреб закладу; - запитів учнівства; -запитів учительства; -запитів батьків.	20

У випадку, якщо пропущено понад 50% навчального часу, передбаченого програмою підвищення кваліфікації, документ про підвищення кваліфікації не видається.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат.

Вартість (у разі встановлення): безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою, вартість згідно з кошторисом відповідно до порядку надання платних послуг для всіх інших категорій.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст програми складається з 3-х модулів та 6-ти взаємопов'язаних тем. Після опрацювання двох модулів передбачено виконання практичних робіт. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 20 питань. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники 100 балів. Прохідний бал – 70. Учасники, які успішно пройшли навчання, виконали практичну роботу та склали підсумковий тест, отримують сертифікат.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає 30 год, з них 9 год – лекційні заняття, 15 год – практична робота, 5 год – самостійна робота, 1 год – контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

Назва теми	Кількість годин			
	Теоретична складова	Практична складова	Самостійна робота	Разом
Модуль 1. Управління якістю та організація освітньої діяльності в закладі освіти				
Інтеграційно-мотиваційне заняття. Ознайомлення з програмою. Очікування слухачів.		1		1
Тема 1.1. Стратегічні засади управління якістю освіти та впровадження державних стандартів.	2			2
Тема 1.2. Освітня програма закладу освіти.	1	4	3	8
Разом за модулем:	**3**	**5**	**3**	**11**
Модуль 2. Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти.				
Тема 2.1. Внутрішня система забезпечення якості освіти та її складові.	2			2

Тема 2.2.Проєктування та аналіз результативності.	1	2	2	5
Разом за модулем:	**3**	**2**	**2**	**7**
Модуль 3. Внутрішній моніторинг якості освіти, супервізія та академічна доброчесність як взаємодоповнюючі компоненти				
Тема 3.1.Внутрішній моніторинг якості освіти. Етапи проведення внутрішнього моніторингу.	1	2		3
Тема 3.2 Супервізія на основі результатів оцінки якості послуг для планування підтримки персоналу.	1	3		4
Тема 3.3.Академічна доброчесність як критерій якості освіти.	1	3		4
Разом за модулем:	**3**	**8**		**11**
Контрольні заходи (тестування).			1	1
Всього	**9**	**15**	**6**	**30**

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Управління якістю освітньої діяльності в закладі освіти.

Тема 1.1. Стратегічні засади управління якістю освіти та впровадження державних стандартів.

Якість освіти. Якість освітнього процесу. Якість освітніх послуг. Державні стандарти освіти та їх роль для забезпечення якості освіти у ЗЗСО.

Вимоги до формування класів (груп) у закладах освіти. Порядок зарахування, відрахування та переведення учнів до різних типів закладів освіти. Форми здобуття базової загальної середньої освіти. Оцінювання результатів навчання учнів.

Тема 1.2. Освітня програма закладу освіти.

Типова освітня програма. Освітня програма закладу освіти на прикладі 9-го класу базової середньої освіти. Створення і затвердження освітньої програми закладу освіти, навчальних програм предметів (інтегрованих курсів) та їх роль у процесі забезпечення якості освіти. Контроль за виконанням освітніх програм. Свідоцтво про здобуття базової середньої освіти.

Модуль 2. Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Тема 2.1. Внутрішня система забезпечення якості освіти та її складові.

Мета і завдання розбудови внутрішньої системи. Напрями, правила, критерії та індикатори самооцінювання освітніх та управлінських процесів.

Процедури та інструментарій самооцінювання, його періодичність. Методи та джерела збору інформації.

Тема 2.2. Проєктування та аналіз результативності.

Розроблення «Положення про внутрішню систему» (ВСЗЯО): структура, обов'язкові розділи та додатки. Визначення результатів функціонування системи. Розподіл відповідальності: формування робочих груп, роль педагогічної ради, залучення учнівського самоврядування та батьківської громади до розроблення положення. Циклограма функціонування ВСЗЯО**:** визначення періодичності оцінювання різних напрямів.

Модуль 3. Внутрішній моніторинг якості освіти, супервізія та академічна доброчесність як взаємодоповнюючі компоненти.

Тема 3.1. Внутрішній моніторинг якості освіти. Етапи проведення внутрішнього моніторингу.

Моніторинг якості освіти. Види моніторингу. Головні завдання внутрішнього моніторингу якості освіти. Порядок та процедура внутрішнього моніторингу якості освіти. Організаційні заходи щодо проведення внутрішнього моніторингу якості освіти для відстеження і коригування результатів освітньої діяльності.

Тема 3.2 Супервізія на основі результатів оцінки якості послуг для планування підтримки персоналу.

Застосування нормативно-правових і ціннісних засад у професійній діяльності супервізора. Професійна компетентність супервізора: ролі, відповідальність і межі втручання. Проєктування та проведення групової супервізії: вибір форм, методів і управління груповою динамікою. Документальний супровід супервізії: фіксація процесу, результатів і професійних рішень. Алгоритм аналізу результатів моніторингу для формування цілей супервізії.

Тема 3.3.Академічна доброчесність як критерій якості освіти.

Формування культури академічної доброчесності в учасників освітнього процесу. Порушення академічної доброчесності в системі загальної середньої освіти. Види академічної відповідальності. Доброчесність у професійному розвитку керівника та вчителя закладу загальної середньої освіти. Формування «Положення про академічну доброчесність» як етичного кодексу закладу освіти: особливості управлінської діяльності зі створення та імплементації. Доброчесність як фундамент внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань.

Практичне завдання № 1 (після опрацювання модуля 1).

Слухач (ПІБ): _____

Заклад освіти: _____

1. Сформулюйте управлінську візію на основі аналізу потреб вашого закладу.

Ключовий виклик: (освітні втрати з математики, запит на поглиблене вивчення англійської мови, велика кількість учнів за кордоном тощо).

Стратегічна ціль: (запровадження змішаного навчання, формування бренду доброчесного закладу тощо).

2. Конструювання навчального плану.

Виберіть паралель (наприклад, 9 клас) та обґрунтуйте вибір годин.

Навчальний предмет / Інтегрований курс	**Години (базові)**	**Додаткові години (варіативні)**	**Обґрунтування (зв'язок із ціллю)**
УСЬОГО			

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання.

Модуль 1. Управління якістю та організація освітньої діяльності в закладі освіти.

1. Чому Стратегія розвитку закладу освіти не повинна бути статичним документом? Обґрунтуйте зв’язок між Стратегією та щоденним впровадженням державних стандартів освіти.
2. Як закладу освіти знайти баланс між неухильним дотриманням вимог Державного стандарту та реалізацією академічної свободи вчителя?
3. У чому полягає принципова різниця між Типовою освітньою програмою та освітньою програмою, яку розробляє та затверджує сам заклад? Які переваги дає закладу розробка власної програми?
4.Які критерії ви б обрали для оцінювання ефективності впровадження нової освітньої програми у вашому закладі вже після першого року її реалізації?
5. Чим відрізняється внутрішній моніторинг якості освіти від підсумкового контролю навчальних досягнень учнів?

Модуль 2. Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

1. Яка головна мета створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладі? Чим вона відрізняється від зовнішнього контролю (наприклад, інституційного аудиту)?
2. Яку роль відіграє «Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти» як локальний документ закладу, та які ключові розділи воно обов'язково має містити?
3. Які етапи включає алгоритм розбудови ВСЗЯО «з нуля»: від формування робочої групи до прийняття управлінських рішень?
4. За якими критеріями та індикаторами можна визначити, що впроваджена внутрішня система якості є дієвою, а не формальною?
5. Як саме результати щорічного самооцінювання мають впливати на зміст Річного плану роботи закладу освіти та Стратегію його розвитку.

Модуль 3. Внутрішній моніторинг якості освіти, супервізія та академічна доброчесність як взаємодоповнюючі компоненти.
1. Яка головна мета внутрішнього моніторингу якості освіти в закладі?
2. Охарактеризуйте три основні етапи проведення моніторингу: підготовчий, практичний (збір даних) та аналітичний. Який з них, на вашу думку, є найважливішим для прийняття управлінських рішень?
3.Як результати оцінювання якості освітніх послуг стають підґрунтям для планування супервізійних сесій? Опишіть механізм переходу від «виявлення проблеми» до «надання професійної допомоги».
4. Наскільки академічна доброчесність інтегрована в щоденні практики вашої школи, а не існує як окрема тема?
5. Що ви готові змінити у власній управлінській практиці, щоб посилити культуру доброчесності в закладі?

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про освіту»
2. Державний стандарт базової середньої освіти (2020) https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrainska-shkola-2/derzhavniy-standart-bazovoi-serednoi-osviti
3. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16 січня 2020 року № 463-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text.
4. Про внесення змін у додатки до наказу Державної служби якості освіти від 09.01.2020 №01-11/1: наказ Державної служби якості освіти від 27.08.2020 №01-11/42. URL: https://surl.li/nmhlcd
5. Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти: наказ МОН України від 09.01.2019 № 17. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-19#Text .
6. Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти: наказ МОН України від 30.11.2020 №1480. URL: https://surl.li/rbpcdv .

Основна література

1. Академічна доброчесність у середній освіті. Методичні рекомендації / упорядник: Євген Ніколаєв. – К., 2021.
2. Кремень, В. Г., Ковбасюк, Ю. В. (2014). Освіта дорослих: енциклопедичний словник. *К.: Основа*.
3. Мармаза О. І. Менеджмент в освіті: дорожня карта керівника. Харків : Видавнича група «Основа», 2020. 160 с.
4. Методичний путівник керівника НУШ: на допомогу директору та заступнику директора закладу загальної середньої освіти / Укл. Г.О. Щербиніна. – Київ – Краматорськ: інформаційно-видавничий відділ, 2023. – 127 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1faqwBtYXx_mbSN0IQeKhcltDsvmnEUtu/view
5. Методичні рекомендації щодо забезпечення академічної доброчесності в закладах загальної середньої та позашкільної освіти / Авторський колектив, за ред. І. Ю. Поліщук. Київ: Виконавчий орган Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація) Департамент освіти і науки, КПНЗ «Київська Мала академія наук учнівської молоді». 2021. 46 с.
6. Освітні програми (2024), МОН України https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi
7. Порядок проведення експертизи та затвердження освітніх програм повної загальної середньої освіти, розроблених не на основі типових освітніх програм (2022) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0778-22#Text
8. Рекомендації щодо забезпечення прозорості та доброчесності в діяльності закладів загальної середньої освіти – посібник «Освітній навігатор» (наказ МОН від 15.05.2025 № 734).

9. Створення власної освітньої програми: поради для директора школи (2021), ДСЯО https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2021/03/Osvitnya_programa_shkoli_2021.png
10. Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (2024), МОН України https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2024/09.08.2024/typova-osvitnya-prohrama-dlya-5-9-klasiv-zzso-1120-vid-09082024.pdf
11. Хіврич В. В., Гармаш І. П. Менеджмент у загальній середній освіті. Харків : Видавнича група «Основа», 2021. 144 с. (Серія «Нова українська школа. Керування закладом»).
12. Як оцінювати в НУШ : методичний посібник. (2025). МОН України https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrainska-shkola-2/otsinyuvannya/metodychnyi-posibnyk-iak-otsiniuvaty-v-nush?__cf_chl_tk=TjACbH8c7rnxUWh9y0sKFHLyyKY.42Ts4Tt_pZbBevw-1768394355-1.0.1.1-6jmgalsD9fmJ1PLXeF27GeiTEw0I4vpCLpoh6fj5qOU